

sieć obywatelska

WATCHDOG[^]

“Nadużywanie” prawa do informacji

15 lipca 2026 r.

Podstawowe informacje o monitoringu

Kogo pytaliśmy?

- urzędy gmin i miast
- starostwa
- urzędy marszałkowskie
- ministerstwa

- wysłaliśmy 2828 wniosków
- otrzymaliśmy 2398 odpowiedzi (85%)

O co pytaliśmy?

- Liczba **pisemnych wniosków** o udostępnienie informacji publicznej
- Liczba wniosków, które organ wykonał **w całości**.
- Liczba wniosków, w sprawie których w 2025 r. organ wydał decyzję administracyjną (decyzje administracyjne) **o odmowie udostępnienia informacji publicznej**.
- Jakże były najczęściej występujące przyczyny nieudostępnienia przez organ informacji publicznej w 2025 r.?

a) wnioskowana informacja nie stanowiła informacji publicznej,
b) wnioskodawca miał zagwarantowany dostęp do informacji w innym trybie,

c) informacja nie istniała albo organ jej nie posiadał,
d) wnioskodawca nie ujawnił swoich podstawowych danych osobowych (imię, nazwisko),

e) wnioskodawca nadużywał dostępu do informacji publicznej,

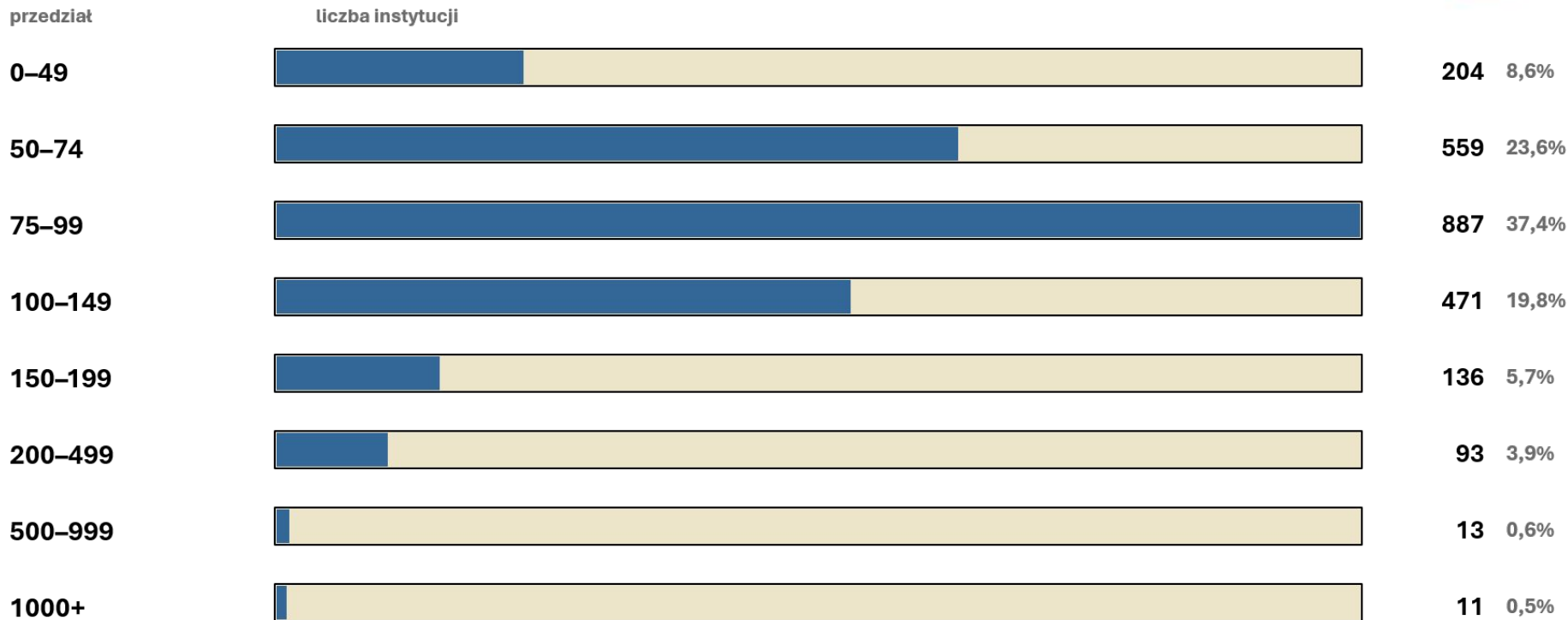
f) wniosek dotyczył informacji przetworzonej,
g) informacja podlegała ochronie prywatności osoby fizycznej,
h) informacja podlegała ochronie ze względu na tajemnicę przedsiębiorcy,
i) inne.

- Liczba wniosków, w sprawie których w 2025 r. wnioskodawca skierował **skargę (skargi) na bezczynność** do sądu administracyjnego.
- Liczba wniosków, w sprawie których w 2025 r. wnioskodawca skierował **skargę do sądu administracyjnego lub odwołanie w oparciu o KPA na decyzję**
- Liczba wniosków, w sprawie których w 2025 r. organ **naliczył opłatę** za udostępnienie informacji publicznej
- Czy organ publikuje **rejestr wniosków** o udostępnienie informacji publicznej w Biuletynie Informacji Publicznej?
- Czy w organie jest zatrudniona **osoba odpowiedzialna** za przygotowywanie odpowiedzi na wnioski o udostępnienie informacji publicznej? Chodzi o wydzielone stanowisko pracownicze, którego zakres obowiązków dotyczy udzielania informacji publicznej.

Liczba wniosków

Wskaźnik	n	Suma	Średnia	Mediana	Max	Zera
Liczba wniosków	2 374	266 940	112,44	85	11 196	0
Udostępnione w całości	2 322	222 352	95,76	82	2 864	0
Decyzje odmowne	2 379	2 572	1,08	0	126	1 526
Skargi na bezczynność	2 372	565	0,24	0	22	2 059
Skargi/odwołania od decyzji	2 369	796	0,34	0	60	2 073
Naliczona opłata	2 373	413	0,17	0	70	2 280

Rozkład liczby wniosków w 2025 roku

Wartości pokazują liczbę instytucji w danym przedziale oraz procent całej próby.

„Nadużycie” najrzadziej wybraną kategorią

Przyczyna	Liczba automatycznych wskazań
informacja nie stanowiła informacji publicznej	594
informacja nie istniała lub organ jej nie posiadał	500
dostęp był zapewniony w innym trybie	408
wniosek dotyczył informacji przetworzonej	389
inne przyczyny	172
ochrona prywatności	116
brak danych wnioskodawcy	83
tajemnica przedsiębiorcy	79
nadużywanie dostępu do informacji	45

“Nadużycie” nie występowało jako samodzielna przyczyna

Spośród 45 przypadków:

- w **11 odpowiedziach** “nadużycie” wskazano jako jedyną przyczynę,
- w **34 odpowiedziach** występowało razem z innymi powodami.

Najczęściej towarzyszyły mu:

- informacja przetworzona – 17 wskazań,
- uznanie, że żądana informacja nie jest informacją publiczną – 12 wskazań,
- brak informacji lub nieposiadanie jej przez organ – 12 wskazań.

Oznacza to, że „nadużycie” zwykle pojawiało się jako jeden z kilku argumentów, a nie jako odrębny i dominujący problem.

Dane wg instytucji

Potwierdzone wskazania pochodziły od:

- 34 samorządów gminnych,
- 9 starostw powiatowych,
- 2 miast na prawach powiatu.

Spośród 45 potwierdzonych odpowiedzi tylko **6 podmiotów** podało konkretną liczbę przypadków:

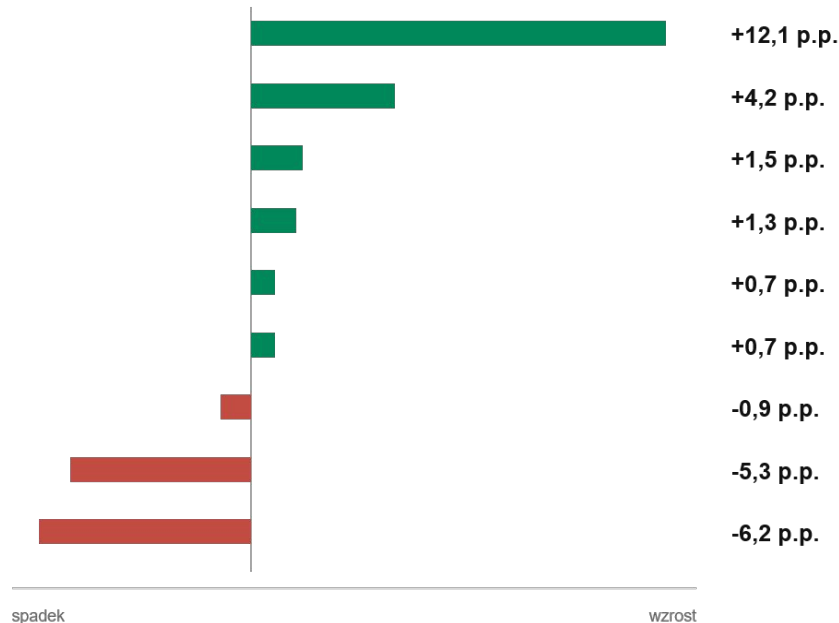
- Starostwo Powiatowe w Bochni – 24 przypadki,
- Gmunice – 1,
- Przemyśl – 1,
- Siemiatycze – 1,
- Starostwo Powiatowe w Hrubieszowie – 1,
- Starostwo Powiatowe w Staszowie – 1.

Związek z liczbą otrzymywanych wniosków

Liczba wniosków otrzymanych w 2025 r.	Potwierdzone wskazania	Odsetek instytucji
do 50	1 z 209	0,5%
51–100	21 z 1474	1,4%
101–200	16 z 574	2,8%
powyżej 200	7 z 117	6,0%

sieć obywatelska
WATCHDOG[^]

- b: wnioskodawca miał dostęp w innym trybie**
- a: nie stanowiła informacji publicznej**
- d: brak podst. danych osobowych wnioskodawcy**
- e: nadużywanie dostępu do informacji**
- c: nie istniała albo organ jej nie posiadał**
- h: tajemnica przedsiębiorcy**
- g: ochrona prywatności osoby fizycznej**
- i: inne**
- f: informacja przetworzona**

Podsumowanie

- Monitoring nie potwierdza tezy o powszechnym “nadużywaniu” prawa do informacji.
- Kategorię tę wskazało około 2% badanych instytucji.
- Dane pokazują deklaracje organów, a nie liczbę potwierdzonych przypadków nadużycia.
- W większości odpowiedzi nie podano ani liczby takich spraw, ani okoliczności pozwalających ocenić zasadność tego zarzutu.